

Předseda Ústavního soudu
Ústavní soud
Joštova 625/8
660 83 Brno

V Brně dne 20. 10. 2020

Podnět ke kárnému postihu soudce Ludvíka Davida

Stěžovatelka: **Mgr. Vendula Zahumenská, Ph.D.** bytem Lidická 700/19, 602 00

1

Elektronicky

Přílohy

- Odložení věcí Pl. ÚS 29/20, Pl. ÚS 44/20, Pl. ÚS 59/20, Pl. ÚS 74/20 soudcem Davidem

I.

[1] Stěžovatelka tímto podává podnět ke kárnému postihu soudce Davida, neboť níže popsané jednání, kterého se dopustil v souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem, kdy je nejvíce zapotřebí pomoci ze strany Ústavního soudu, podstatným způsobem snižuje důvěru veřejnosti v nezávislé rozhodování Ústavního soudu.

II.

[2] Stěžovatelka společně s řadou dalších podala návrh proti jinému zásahu ze strany orgánu veřejné moci, který byl Ústavním soudem odmítnut pod sp. zn. Pl. ÚS 25/20, Pl. ÚS 26/20, Pl. ÚS 27/20, Pl. ÚS 28/20, Pl. ÚS 30/20, Pl. ÚS 31/20, Pl. ÚS 32/20, Pl. ÚS 33/20, Pl. ÚS 34/20, Pl. ÚS 35/20, Pl. ÚS 36/20, Pl. ÚS 37/20, Pl. ÚS 38/20, Pl. ÚS 39/20, Pl. ÚS 40/20, Pl. ÚS 41/20, Pl. ÚS 42/20, Pl. ÚS 43/20, Pl. ÚS 45/20, Pl. ÚS 46/20, Pl. ÚS 47/20, Pl. ÚS 48/20, Pl. ÚS 49/20, Pl. ÚS 50/20, Pl. ÚS 51/20, Pl. ÚS 52/20, Pl. ÚS 53/20, Pl. ÚS 54/20, Pl. ÚS 55/20, Pl. ÚS 56/20, Pl. ÚS 57/20, Pl. ÚS 58/20, Pl. ÚS 60/20, Pl. ÚS 61/20, Pl. ÚS 62/20, Pl. ÚS 63/20, Pl. ÚS 64/20, Pl. ÚS 65/20, Pl. ÚS 66/20, Pl. ÚS 67/20, Pl. ÚS 68/20, Pl. ÚS 69/20, Pl. ÚS 70/20, Pl. ÚS 71/20, Pl. ÚS 72/20, Pl. ÚS 73/20, Pl. ÚS 75/20, Pl. ÚS 76/20, Pl. ÚS 77/20, Pl. ÚS 78/20, Pl. ÚS 79/20, Pl. ÚS 80/20, Pl. ÚS 81/20, Pl. ÚS 82/20, Pl. ÚS 83/20, Pl. ÚS 84/20

2

[3] Ve věci byly ale podány také stížnosti, které byly přiděleny jako soudci zpravodaji soudci Davidovi (Pl. ÚS 29/20, Pl. ÚS 44/20, Pl. ÚS 59/20, Pl. ÚS 74/20). Tento soudce namísto toho, aby dané stížnosti řádně projednal, nebo aby stěžovatele vyzvat k doplnění/úpravě návrhu, jak ostatně v identické věci došlo ve věci stěžovatelky ze strany soudce Šimíčka (Pl. ÚS 25/20), **věci „administrativně“ bez rozhodnutí odložil a tím stěžovatele zcela zbavil přístupu k Ústavnímu soudu.**

[4] Stěžovatelka má za to, že postup soudce Davida nemá vůbec obdoby. Podle stěžovatelky soudce David není v důsledku uvedeného jednání způsobilý zastávat funkci soudce Ústavního soudu, neboť svým postupem ukazuje, že není schopen se postavit nátlaku ze strany moci výkonné (viz vyjádření ministryně spravedlnosti v médiích). Navíc tímto ukazuje, že není schopen nestranně a nezávisle ve věcech týkajících se nouzového stavu rozhodovat.

III.

[5] Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 371/04 konstatoval, že „*nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií vyjadřující vnitřní psychický stav soudce k projednávané věci v širším smyslu..., o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi*

nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto potřeba vnímat širěji, také v rovině objektivní.“

[6] Soudce tak jako vykonavatel soudní moci, jež mu byla svěřena jmenováním do této funkce, **je povinen svým jednáním a chováním nezavdat příčinu tomu, aby byla narušena důvěra v jeho funkci na základě objektivního posouzení vnějšího pozorovatele. Jednáním a chováním se tedy myslí především výkon jeho funkce.**

[7] Ústavní soud se vyjádřil k otázce, zdali z chování soudců např. při jednání soudu lze vyvozovat jejich podjatost. Na str. 16 nálezu III. ÚS 4071/17 je uvedeno: „**Jednání soudce totiž může vzbuzovat oprávněnou pochybnost o jeho nestrannosti z hlediska objektivního testu, avšak zároveň toto jednání může vypovídat o osobním přesvědčení soudce natolik, že to povede k vyvrácení domněnky jeho nestrannosti v rámci subjektivního testu** (viz rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 15. 12. 2005 ve věci Kyprianou v. Kypr, stížnost č. 73797/01, § 119 a § 123-133).“

[8] Stěžovatel připomíná, že nestranností je třeba rozumět absenci předsudku či zaujatosti soudce (rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Morice proti Francii ze dne 23. 4. 2015, stížnost č. 29369/10, odst. 73). Podle judikatury Ústavního soudu i ESLP se nestrannost soudce posuzuje ve dvou krocích, a to prostřednictvím tzv. **subjektivního a objektivního testu nestrannosti.**

[9] K této problematice se podrobně vyjádřil Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 7. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 722/05, uvádí: „Nelze samozřejmě bez dalšího dospět k závěru o podjatosti soudce na základě pouhého faktu, že poskytne novinám rozhovor týkající se případu, který rozhodoval a který byl mimo jiné hojně medializován. Jak Ústavní soud uvedl obdobně např. v nálezu sp. zn. II. ÚS 105/01, soudce jako reprezentant veřejné moci může být objektem i neoprávněné kritiky ve sdělovacích prostředcích; současně je však třeba u něj předpokládat a požadovat vyšší stupeň tolerance a nadhledu, než tomu je u jednotlivých občanů. Např. různé stížnosti či názory na jím řešené případy sice mohou vzbudit u dotčeného soudce určitou nelibost, avšak s ohledem na to, že tyto skutečnosti jsou běžnou součástí práce soudců, nelze jim zpravidla přičítat založení dostatečně intenzivního negativního vztahu k účastníkům řízení, příp. k jejich zástupcům. Ústavní soud však na druhé straně zdůrazňuje, že **není možné vyloučit úsudek o soudcově nepodjatosti, pokud je důvod o ní pochybovat vzhledem jeho konkrétním vyjádřením, veřejně vysloveným v době, kdy má ve věci opětovně rozhodovat, navíc za situace, kdy jeho dřívější právní názory a závěry byly jednou ze stran poměrně ostře napadeny a i ve sdělovacích prostředcích kritizovány. Za takových okolností lze pochybovat o tom, že soudce vůbec není dotčen takovým úsudkem o výkonu své rozhodovací pravomoci, o čemž právě svědčí i jeho výroky v inkriminovaném rozhovoru.**

Za tohoto stavu tedy mohou vzniknout důvodné pochybnosti o objektivitě a nestrannosti soudce ve vztahu k projednávané věci, bez ohledu na to, jak to soudce ve svém výroku myslel, co chtěl skutečně říci, či případně, co nebylo

nikoliv jeho vinou v článku obsaženo. Stranou lze na tomto místě ponechat i otázku možnosti následného dementování a vysvětlování věci, pokud snad – podle vyjádření soudce S. – vyzněl článek zkresleně, či otázku odpovědnosti samotného periodika za objektivní obsah všeho toho, co v rozhovoru skutečně zaznělo (pozn.: tisk má nejen povinnost šířit informace a myšlenky týkající se činnosti justice, musí však respektovat i zvláštní postavení, které má justice jako garant hodnot právního státu; srov. např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, Prager a Oberschlich proti Rakousku, 1995), jelikož podstatným se jeví právě jeho celkové vyznění s dopadem na objektivní úsudek účastníků řízení, jakož i veřejnosti, ve vztahu k očekávanému výsledku řízení.

Ústavní soud však usuzuje, že soudce svými výroky (vyslovenými krátce před vlastním projednáváním a rozhodováním zkoumaného případu) překročil hranici toho, co lze považovat za přiměřený způsob poskytování informací o své činnosti. Jedním z obecně uznávaných důvodů omezení práva na informace je ostatně – kromě ochrany obecného zájmu a ochrany pověsti nebo práv jiných – právě zajištění autority a nestrannosti soudní moci (čl. 10 Evropské úmluvy). O to právě jde i v souzené věci. **V tomto směru lze souhlasit se stěžovateli, kteří připomněli obecnou zásadu, mnohdy zdůrazňovanou v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva, podle které spravedlnost musí být nejen konána, ale musí být i vidět, že konána je (justice must not only be done, it must also be seen to be done).**"

POKUD JSOU ZPŮSOBILÉ VÉST K VYLOUČENÍ SOUDCE „POUHÉ“ VÝROKY SOUDCE, TÍM SPÍŠE BY K TOMU MĚL VÉST POSTUP, KTERÝM SOUDCE ZCELA ZBAVIL NĚKOLIK STĚŽOVATELŮ PŘÍSTUPU K ÚSTAVNÍMU SOUDU.

4

[10] **Stěžovatelka požaduje, aby její podnět byl řádně a nezávisle prošetřen na půdě pléna Ústavního soudu a aby byla vyrozuměna o přijatých opatřeních. Dále žádá, aby jí bylo doručeno usnesení pléna ohledně jejího podnětu.**

Stěžovatelka